

Warszawa, 17 lutego 2025 r.

WRD.5133.2.2.2025.MW

ZAWIADOMIENIE

Działając na podstawie § 15 ust. 1 i 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz.U. 2011 nr 113 poz. 661, ze zm.) w zw. z art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292)

- zawiadamiam o włączeniu karty ewidencyjnej **stanowiska archeologicznego, synagogi Goldbergów w Otwocku**, AZP 59-69/54, do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

W ramach rozpoznania wartości zabytkowych obiektu MWKZ dokonał jego oględzin, kwerendy archiwalnej oraz analizy stanu zachowania. Budynek synagogi został wzniesiony przy ul. Warszawskiej 39 (d. nr 41) w 1927 r. Wybudowano go według projektu inż. Eugenii Jabłońskiej na posesji należącej do Szlamy i Chawy Goldbergów. Synagoga utrzymana była w stylistyce klasycystycznej. Budynek był murowany, parterowy, z tynkowanymi elewacjami, o dwuspadowym dachu krytym blachą. Środkową część z doryckimi kolumnami wieńczył trójkątny tympanon ozdobiony na osi Gwiazdą Dawida. Cezary Jellenta w książce *Sosny otwockie. Obraz miasta-uzdrowiska* z 1935 r. tak pisał o budynku: „Prostotą klasyczną, prawie że grecką, odznacza się też Synagoga, biejąca wśród zieleni na wprost Magistratu”. Synagoga mogła pomieścić 650 wiernych, rabinem był Rubin Zejman. W 1939 r., po wkroczeniu Niemców do Otwocka, budynek został podpalony, mieszkańcom zakazano gaszenia pożaru. Pomimo podejmowanych przez Żydów otwockich prób próby odbudowy synagogi (1940) została ona rozebrana.

Stanowisko archeologiczne, synagoga Goldbergów, AZP 59-69/54, obejmuje obszar zbliżony do prostokąta. Zlokalizowane jest na terenie nieekspozowanym, zabudowanym. Pozostałości budynku – kolumny i fragmenty muru – zostały ujawnione w trakcie prac ziemnych w 2024 r. W tym samym roku przeprowadzono badania archeologiczne na terenie dawnej synagogi Goldbergów.

Pozostałości synagogi Goldbergów posiadają znaczne wartości historyczne, dokumentując obecność oraz działalność ludności wyznania mojżeszowego na terenie Otwocka. Ponadto stanowią świadectwo przedwojennej zabudowy uzdrowiska.

Na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wojewódzki konserwator zabytków prowadzi wojewódzką ewidencję zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa, a zgodnie z art. 22 pkt. 4 i 5 tejże ustawy, w gminnej ewidencji zabytków (prowadzonej przez organy samorządu terytorialnego w formie kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy) powinny być ujęte zabytki nieruchome: wpisane do rejestru zabytków, znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji oraz inne zabytki wyznaczone przez wójta/burmistrza/prezydenta miasta w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Zgodnie z art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. 2024 poz. 725), w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim/samorządowym konserwatorem zabytków. Artykuł 7 pkt. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami uwzględnia również ochronę dla zabytku nieruchomego figurującego w gminnej ewidencji zabytków poprzez ustalenie ochrony w miejscowym

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

/-/

Marcin Dawidowicz
/podpisano elektronicznie/

Załączniki:

1. Karta ewidencyjna zabytku archeologicznego (opr. Z. Arcab, 2024) – dla stron postępowania

Otrzymują:

1. Gmina Otwock, ul. Armii Krajowej 5, 05-400 Otwock
2. Maciej Milczar (adres w aktach sprawy)
3. Jerzy Aleksander Żuraw (adres w aktach sprawy)
4. Marcin Adrian Żukowski (adres w aktach sprawy)
5. Anna Elżbieta Żukowska (adres w aktach sprawy)
6. Narodowy Instytut Dziedzictwa, ul. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa
7. Aa (WRD MW)

Do wiadomości:

1. Urząd Miasta Otwocka, ul. Armii Krajowej 5, 05-400 Otwock

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Niniejszy wydruk pisma, na podstawie art. 39³ kodeksu postępowania administracyjnego, nie wymaga podpisu odrębnego. Pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Wydruk pisma stanowi dowód tego, co zostało stwierdzone w piśmie wydanym w formie dokumentu elektronicznego. Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osoby, która pismo podpisała, a także identyfikator pisma nadawany przez system teleinformatyczny, za pomocą którego pismo zostało wydane – w załączeniu.